

DOI <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2025-2-23>

Ю. В. Вінтюк

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6263-4744> – Ю. В. Вінтюк

yurvin@ukr.net

ЗАПИТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Анотація. У статті розглянуто питання, які виникли під час викладання навчального курсу «Психологія маркетингу, реклами та PR» здобувачам вищої освіти за спеціальністю «Психологія» у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, які під час навчання за програмою бакалаврату освоюють цей курс як вибіркову дисципліну. Здійснений огляд публікацій за обраною темою дозволив установити, що в знайдених статтях є достатньо потрібної інформації, а також інших матеріалів, необхідних для викладання цього навчального курсу; проте деякі теми висвітлені не досить повно, що спонукало до проведення додаткової дослідницької роботи. Зокрема, це стосується теми організації і проведення наукових досліджень для розв'язання завдань налагодження роботи психологічних служб і практичних психологів. Під час проведеної додаткової роботи виявлено особливості, які спричиняють труднощі під час розгляду цієї теми. Відповідно до цього здійснено відбір необхідного для розбору теми матеріалу, а його опрацювання під час аудиторних занять передбачено здійснити в межах розробленого та впровадженого концептуального підходу до викладання цього предмету. Такий підхід було використано під час укладання навчальної програми з курсу «Психологія маркетингу, реклами та PR», що зумовило особливості відбору необхідного для розгляду цієї теми матеріалу, а також подальший процес ознайомлення студентів із тематикою занять. Згідно з відібраною для висвітлення названої теми матеріалу, а також прийнятою концепцією його викладання, постало завдання його мінімізації та оптимізації, необхідного для належного опрацювання теми. Спираючись на наявний досвід викладання курсу, для використання наукових досліджень для організації діяльності практичних психологів і психологічних служб складено план емпіричного дослідження, а відібраний матеріал розміщено в доцільній логічній послідовності відповідно до затребуваності під час викладання матеріалу. При цьому були враховані виявлені під час укладання і читання зазначеного курсу особливості та реальні вимоги повсякденності. Розглянуто можливі труднощі, виявлені під час вивчення теми курсу, відповідно до наявних вимог, а також проведено пошук і залучення можливостей для їх подолання. Зроблено висновки зі здійсненої роботи та намічено подальші дослідження в цьому напрямку.

Ключові слова: підготовка фахових психологів, психологічна служба, організація діяльності фахових психологів, процедура психологічного дослідження, психологічні проблеми студентів.

Yu. V. Vintiuk

Lviv State University of Life Safety, Lviv, Ukraine

STUDENTS' QUESTIONS REGARDING THE ACTIVITIES OF THE PSYCHOLOGICAL SERVICE OF A HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION

Abstract. The article considers issues that arose when teaching the course “Psychology of Marketing, Advertising and PR” to students studying in the specialty “Psychology” at the Lviv State University of Life Safety, who, during their studies under the bachelor’s program, master this course as an elective discipline. A review of publications on the selected topic made it possible to establish that the articles found contain enough necessary information, as well as other materials necessary for teaching this course; however, some topics are not covered fully enough, which prompted additional research work. In particular, this concerns the topic of organizing and conducting scientific research to solve the tasks of adjusting the work of psychological

services and practical psychologists. During the additional work, features were identified that cause difficulties when considering this topic in accordance with the modern requirements of educational activity. Accordingly, the selection of the material necessary for the analysis of this topic was carried out, and its processing during classroom lessons is planned to be carried out within the framework of the developed and implemented conceptual approach to teaching this subject. This approach was used when compiling the curriculum for the course "Psychology of Marketing, Advertising and PR"; which determined the features of the selection of the material necessary for the consideration of this topic, as well as the further process of familiarizing students with the subject of the lessons. In accordance with the material selected to cover the named topic, as well as the adopted concept of its teaching, the task of its minimization and optimization, necessary for the proper processing of this topic, arose. Based on the existing experience of teaching the course, an empirical research plan was drawn up to process the topic of using scientific research to organize the activities of practical psychologists and psychological services, and the selected material was placed in an appropriate logical sequence, in accordance with the demand for teaching the selected material. At the same time, the features and real demands of everyday life identified during the compilation and reading of this course were taken into account. Possible difficulties identified during the consideration of this course topic were considered, in accordance with the existing requirements; and opportunities for overcoming them were searched for and attracted. Conclusions were drawn from the work carried out and further research in this direction was planned.

Key words: training of professional psychologists, psychological service, organization of activities of professional psychologists, procedure of psychological research, psychological problems of students.

Постановка проблеми. Важливим питанням, що стосується налагодження роботи психологічної служби, є визначення кола проблем, які першочергово цікавлять її потенційних клієнтів. Без урахування першочергових запитів цільової аудиторії неможливо організувати оптимальну діяльність фахівців у будь-якому закладі чи приватній студії. Застосування наукового підходу в такому випадку передбачає організацію та проведення відповідного дослідження. У пропонованій роботі наведено інформацію про результати такого дослідження, проведеного для оптимізації процесу підготовки майбутніх фахових психологів, зокрема для вивчення відповідних тем навчального курсу «Психологія маркетингу, реклами та PR». Одержані результати також можуть бути використані як студентами в майбутньому, під час оптимізації роботи за вибраним фахом, так і для налагодження діяльності психологічної служби Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

Мета дослідження – з'ясувати психологічні проблеми, що найчастіше турбують здобувачів вищої освіти, для подолання яких вони можуть звернутися в психологічну службу освітнього закладу.

Завдання статті:

- здійснити огляд наукових публікацій за вибраною темою; виявити поширені підходи до розв'язання проблеми, що перебуває в центрі розгляду;
- спланувати і провести дослідження запитів цільової аудиторії практичних психологів;
- навести виклад результатів дослідження, здійснити їх кількісний та якісний аналіз;
- зробити висновки з проведеної роботи і визначити перспективи подальших досліджень у цьому напрямку.

Слід зазначити, що дослідження проводилося не для налагодження роботи психологічної служби закладу, а для забезпечення навчального курсу «Психологія маркетингу, реклами і PR», а саме демонстрації можливостей проведення наукових досліджень для налагодження діяльності психологічної служби під час вивчення відповідної теми цього курсу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Публікацій за вибраною темою дослідження виявлено небагато. Передусім це публікації, що стосуються особливостей діяльності психологічної служби закладів вищої освіти (ЗВО): В.І. Бочелюка [1], В.Г. Панка й В.Д. Острової [9], різні аспекти даної проблеми розглянуто в матеріалах всеукраїнського круглого столу [5], певні особливості діяльності психологічної служби ЗВО висвітлено у публікації [7], зокрема, напрями її роботи розглянуті у [8], різні проблеми психологічної служби ЗВО та можливості щодо їх розв'язання висвітлено в [10], а особливості її роботи розглянуті в публікації [12].

Не менш цікавими з огляду на розв'язання поставлених завдань є публікації, що стосуються вивчення психологічних проблем студентів ЗВО: Г.В. Волнушкіної [6], О.А. Прокопенко [11], Т. Рогачової [13], Т.Б. Тарасової [14], О.Є. Фальової [15], М.А. Хоміцької [16], В.М. Чорнобровкіна [17] та ін.

Варто також відзначити, що запропоноване дослідження є продовженням низки попередніх, що стосуються різних аспектів підготовки майбутніх фахових психологів у сучасних умовах (див., напр.: [2–4] та ін.). Наведені в зазначених публікаціях дані використано під час організації і проведення власного дослідження.

Виклад основного матеріалу. Для проведення дослідження було здійснено розрахунок вибірки піддослідних. Генеральна сукупність становить усю кількість студентів, які навчаються у ЛДУБЖД за спеціальністю «Психологія», на денній формі навчання, за програмою бакалаврату, у 2024/2025 н. р. – 175 осіб. За довірчого інтервалу 0,05 і заданій точності 95% необхідно опитати не менше як 132 особи. Загалом було опитано 137 чол., з них 128 жіночої і 9 чоловічої статі, студентів 1, 3 і 4 курсів, вік опитаних 18–21 рік. Дослідження проводилося в листопаді – грудні 2024 року.

Студентів-психологів було вибрано з таких міркувань:

- вони краще обізнані з різними психологічними проблемами;
- з огляду на необхідність залучення до наукової діяльності вони потребують демонстрації як планування та організації, так і аналізу результатів цього дослідження;
- необхідність розгляду цієї теми під час вивчення названого навчального курсу;
- результати дослідження є важливими в процесі їх професійного становлення, у подальшій професійній діяльності за обраним фахом і т. п.

Передбачено також згодом провести аналогічне дослідження серед здобувачів вищої освіти інших спеціальностей у майбутньому. Далі наведено послідовний виклад результатів дослідження та їх аналіз.

Відповіді на перше питання: «*Чи зверталися ви раніше за консультаціями з різних важливих для вас життєвих питань психологічного характеру?*» – розподілилися так:

- a) так – 58,4%;
- b) ні – 41,6%.

Розподіл одержаних відповідей зображено графічно у вигляді кругової діаграми на рис. 1.

Такий розподіл свідчить про те, що більшість опитаних зверталися за допомогою з проводу

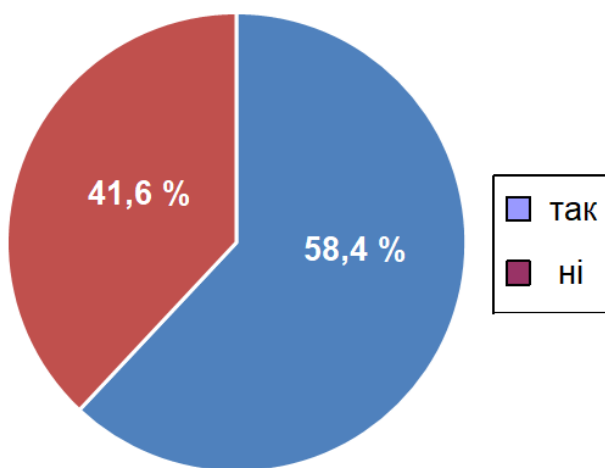

Рис. 1. Чи зверталися студенти за консультацією

подолання наявних психологічних проблем, проте немало й тих, хто не звертався за такою допомогою.

Друге питання призначене з'ясувати, до кого саме зверталися студенти з приводу одержання потрібної допомоги: «*Якщо зверталися, до кого саме?*» Одержано такі відповіді:

- a) батьки – 40,6%;
- b) психолог – 30,1%;
- c) вчителі – 3,8%;
- d) лікар – 3,8%;
- e) священник – 3,8%;
- f) інше – 17,9% (переважно друзі, родичі й ін.).

Розподіл одержаних відповідей зображено графічно у вигляді кругової діаграми на рис. 2.

Як видно з одержаних даних, найчастіше студенти звертаються з приводу наявних у них психологічних проблем до батьків (40,6%). Загалом, цю тенденцію не можна оцінити однозначно з таких міркувань: з одного боку це свідчить про наявність довірливих стосунків із батьками, з якими можна поділитися своїми проблемами; але це також викликає певну стурбованість, оскільки

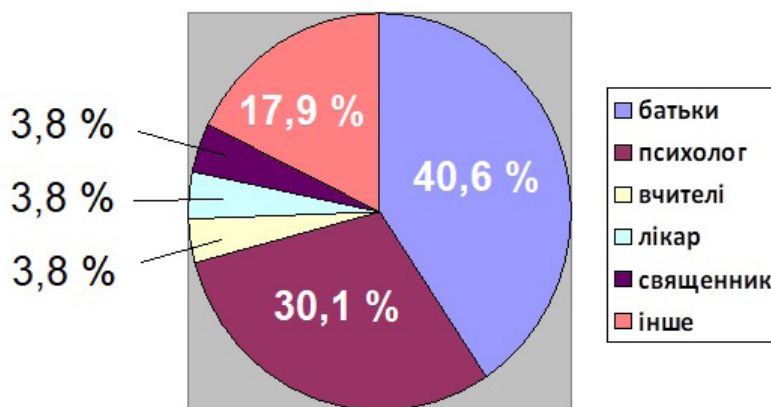

Рис. 2. До кого студенти зверталися за консультацією

далеко не завжди батьки мають необхідні знання для розв'язання психологічних проблем їхніх дітей. На другому місці маємо звернення до психолога з приводу наявних психологічних проблем (30,1%), що однозначно слід віднести до позитивних тенденцій. Далі, з рівною мірою участі, слідує звернення до вчителів (3,8%), лікарів (3,8%) і священника (3,8%); а на останньому – усі інші випадки (17,9%), що включають друзів, родичів та інших значимих дорослих. Отже, в разі потреби молодь звертається до різних людей, передусім з їхнього найближчого оточення.

Наступне питання мало з'ясувати, які саме психологічні проблеми найчастіше спричиняють стурбованість опитаних: «Які саме психологічні проблеми вас переважно турбують? (можна вказати кілька варіантів відповіді)»:

- a) досягнення успіху в житті – 8,3%;
- b) подолання лінощів – 7,8%;
- c) особистісний розвиток – 6,9%;
- d) прокрастинація – 6,8%;
- e) формування мотивації – 5,9%;
- f) подолання страхів – 5,5%;
- g) формування самооцінки – 5,4%;
- h) питання саморозвитку – 5,1%;
- i) пошуки сенсу в житті – 4,8%;
- j) підвищення стресостійкості – 4,5%;
- k) міжособистісні стосунки – 4,3%;
- l) професійне становлення – 4,2%;
- m) труднощі в навчанні – 4,1%;
- n) постановка цілей – 3,6%;

- o) подолання депресій – 3,2%;
- p) подолання залежності – 2,7%;
- q) слабкість волі – 2,6%;
- r) труднощі в спілкуванні – 2,4%;
- s) пошук життєвих цінностей – 2,1%;
- t) уникання і розв'язання конфліктів – 1,9%;
- u) розвиток творчого потенціалу – 1,6%;
- v) підвищення конкурентоспроможності – 1,4%;
- w) подолання думок про самогубство – 1,3%;
- x) формування життєвих принципів – 1,1%;
- y) інше – 0,4%.

Розподіл одержаних відповідей зображено графічно у вигляді стовпчикової діаграми на рис. 3.

На першому місці за значимістю виявилася найважливіша проблема, яка найчастіше турбує опитуваних студентів – досягнення успіху в житті – 8,3% від всіх одержаних відповідей. Не можна сказати, що такий результат був очікуваним, проте його можна пояснити: найбільше молодих людей у цьому віці турбує реалізація намічених життєвих планів, які вони склали на попередньому етапі особистісного розвитку. Оскільки досягнення успіху в житті є дуже багатоаспектною і складною проблемою, детальному її розгляду варто присвятити окрему публікацію.

Далі йде наступна психологічна проблема: подолання лінощів – 7,8%; ймовірно, таку тенденцію можна пояснити тим, що опитувані вважають її причиною того, що найбільше перешкоджає їм рухатися в напрямку до досягнення бажаного,

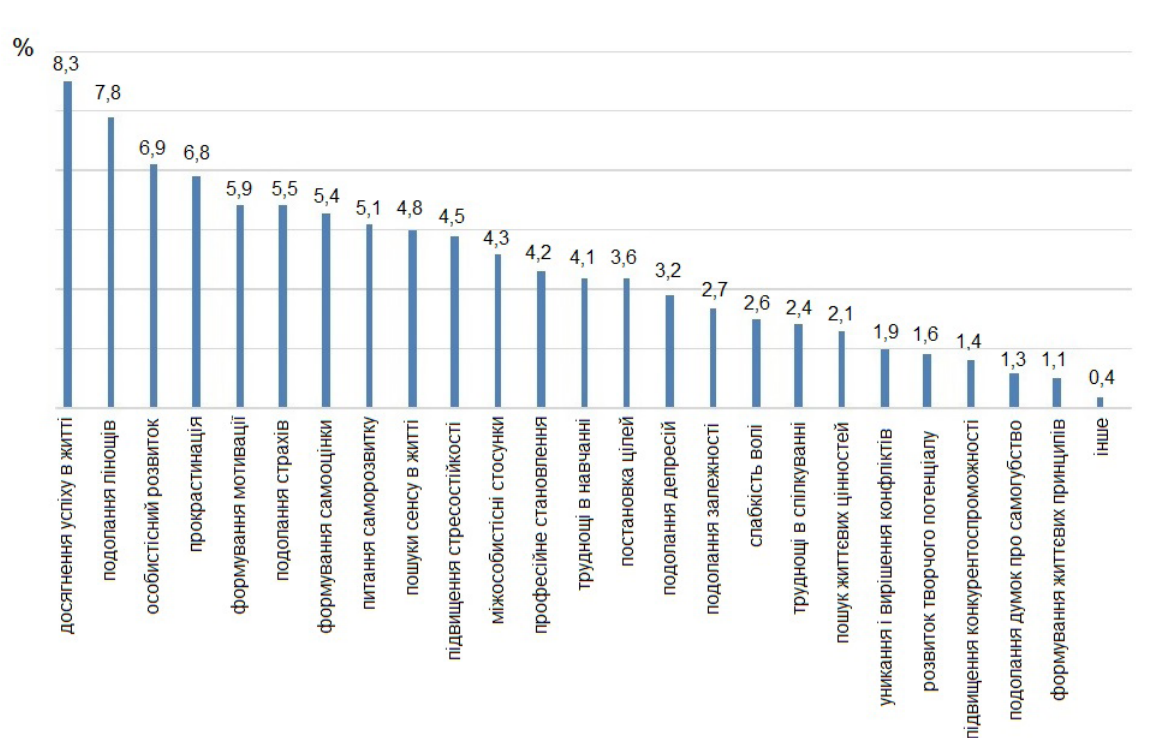

Рис. 3. Які психологічні проблеми турбують студентів

а в кінцевому підсумку – досягнути успіху як у різних сферах життєдіяльності, так і в житті загалом.

На третьому місці серед проблем, які переважно турбують студентську молодь, – особистісний розвиток – 6,9% від усіх одержаних відповідей. Очевидно, досягнення молодими людьми успіху в житті, студентами-психологами зокрема, потребує освоєння ними необхідних для цього видів діяльності, а це, своєю чергою, вимагає розвитку відповідних якостей особистості та зумовлює його.

Серед найважливіших проблем виявилася також прокрастинація – 6,8% від всіх відповідей, як ще одна з тих, що перешкоджає налагодженню діяльності та досягнення високих результатів у різних її сферах. Тобто, щоб досягнути бажаного, необхідно не лише сформувати необхідні для цього якості, але й позбутися тих, що стануть перешкодою на шляху до успіху.

Проте й інші психологічні проблеми здобувачів освіти також є лише складниками досягнення ними головного – успіху в житті; так, далі слідує проблема формування мотивації – 5,9% відповідей. Зрозуміло, що для налагодження і освоєння різних видів діяльності, які приведуть до бажаного успіху, передусім необхідно сформувати мотиви, необхідні для цього.

Що ще турбує опитуваних? На наступній позиції опинилася проблема подолання страхів – 5,5% від всіх відповідей; очевидно, що освоєння нових видів діяльності, як і вибраної професії, супроводжується певними сумнівами, а нерідко і страхами, а тому подолання цієї проблеми також можна віднести до необхідних компонентів досягнення успіху.

Звісно, що для організації різних видів діяльності та їх успішного виконання, як і для подолання страхів, необхідно мати адекватну самооцінку – така проблема виявилася наступною в даному переліку, 5,4% від всіх відповідей. Ніяких заперечень як щодо важливості цієї проблеми для студентів, так і важливості її вирішення, немає.

Багато труднощів у процесі подолання непростого шляху досягнення успіху доведеться долати самотійно, оскільки цьому не навчають ні в одному з навчальних закладів – можливо, саме через це проблема саморозвитку виявилася на наступному місці: 5,1% від поданих відповідей. З доречністю такої тенденції також важко не погодитися.

Що ще потрібно для досягнення успіху в житті? Пошуки сенсу в ньому – 4,8% від всіх відповідей. Адже для того, щоб щось шукати, необхідно знати

дійсну вартість того, що можна знайти, як і вирішити, що саме з усього можливого і досяжного потрібно для досягнення бажаного. Звісно, це значною мірою філософське питання, яке, проте, не тільки є важливим для кожного, але й має виражений психологічний складник.

На десятій позиції за значимістю опинилася проблема підвищення стресостійкості – 4,5% відповідей. На перший погляд, вона не пов'язана з попередньою групою, в центрі якої – досягнення успіху в житті. Проте, поза будь-яким сумнівом, життя в сучасному суспільстві, а тим більше боротьба за досягнення успіху в ньому, вкрай виснажливе і сповнено стресами, тому для подолання труднощів на шляху до бажаного вимагає розвитку відповідних захисних механізмів, стресостійкості зокрема. Тобто ця проблема опосередковано все ж пов'язана з попередніми.

Серед інших проблем, указаних студентами, також було виділено певні їх групи за іншими критеріями для виявлення наявних тенденцій та пріоритетів. Аналіз даних у порядку спадання дозволяє виділити ключові сфери психологічного дискомфорту:

– *Досягнення та особистісний розвиток є пріоритетом* (понад 30% відповідей): найбільшу частку відповідей (майже 30%) займають проблеми, пов'язані з особистісним зростанням, успіхом та ефективністю. Це включає «досягнення успіху в житті» (8,3%), «подолання лінощів» (7,8%), «особистісний розвиток» (6,9%), «прокрастинацію» (6,9%) та «формування мотивації» (5,9%). Це вказує на сильну орієнтацію респондентів на самореалізацію, продуктивність і бажання бути ефективними в сучасному світі. Проблеми з лінощами та прокрастинацією підкреслюють труднощі із самодисципліною та виконанням завдань, незважаючи на наявність бажання досягти успіху;

– *Емоційний стан та самосприйняття* (понад 15% відповідей): Значна увага приділяється внутрішньому стану та ставленню до себе. Категорії «подолання страхів» (5,5%) та «формування самооцінки» (5,5%) показують, що респонденти стикаються з внутрішніми бар'єрами та невпевненістю. Проблеми зі стресостійкістю (4,5%) та депресією (3,2%) також свідчать про важливість психічного здоров'я та здатності справлятися з емоційним тиском;

– *Соціальна взаємодія та життєві орієнтири*. Хоча ці категорії не належать до провідних, вони все ж мають значну вагу. «Питання саморозвитку» (5,1%) та «пошуки сенсу в житті» (4,8%) вказують на екзистенційні роздуми та прагнення до глибинного розуміння себе та світу. «Міжосо-

бистісні стосунки» (4,3%) та «труднощі в спілкуванні» (2,4%) підкреслюють важливість соціальної взаємодії для респондентів.

Менш виражені, але важливі аспекти.

Деякі проблеми, хоч і мають менший відсоток, усе ж є важливими індикаторами певних викликів:

– *Конкретні життєві сфери:* «Професійне становлення» (4,2%), «труднощі в навчанні» (4,1%) та «постановка цілей» (3,6%) відображають занепокоєння щодо кар'єри, освіти та планування майбутнього;

– *Гострі проблеми:* «Подолання залежності» (2,7%), «слабкість волі» (2,6%) та особливо «подолання думок про самогубство» (1,2%) є індикаторами серйозних проблем, які, хоч і стосуються меншої кількості респондентів, вимагають особливої уваги та підтримки.

Далі потрібно було з'ясувати: «Яким чином студенти намагаються вирішити наявні труднощі?»

а) шукають необхідні матеріали в мережі Інтернет – 28,0%;

б) переглядають відеоматеріали з різних питань на психологічні теми – 22,6%;

с) відвідують заходи різної тематики – 17,6%;

д) шукають необхідні матеріали в книжках – 17,6%;

е) надають перевагу звернутися до фахівця – 9,3%;

ф) інше – 4,9%.

Розподіл одержаних відповідей зображено графічно у вигляді кругової діаграми на рис. 4.

Як видно з одержаних даних, переважно студенти намагаються шукати необхідні для подо-

лання наявних психологічних труднощів матеріали в мережі Інтернет – 28,0% від усіх наданих відповідей. Очевидно, цей спосіб пошуку відповідей на важливі питання не належить до оптимальних, передусім з огляду на те, що майбутні фахові психологи ще не мають необхідної для їх розв'язання кваліфікації; проте позитивним у цьому випадку слід вважати те, що вони намагаються проявляти власну активність, а знайдена на першому етапі роботи з проблемою інформація допоможе не тільки розібратися в ній, але й знайти оптимальні способи вирішення.

На другому місці: переглядають відеоматеріали з різних питань на психологічні теми – 22,6% від усіх поданих відповідей. Схоже, що цей спосіб розв'язання наявних питань є продовженням, тобто наступним етапом роботи з певною проблемою, яка цікавить молодих людей, а тому вони переглядають відео, в яких фахівці, переважно досвідчені психологи, допомагають розібратися в певних питаннях та знайти оптимальні шляхи подолання наявних труднощів.

Далі слідує: відвідують заходи різної тематики – 17,6% відповідей; таку тенденцію можна вважати схвальною, якщо на наступному етапі вивчення проблеми і роботи з нею студенти починають набувати необхідного досвіду для її розв'язання. Проте нерідко вони розпочинають ознайомлення з питаннями, що їх хвилюють, саме з реалізації такого підходу.

Нерідко студентам у пошуку відповідей на болючі питання стає в пригоді навчання, а саме читання обов'язкової чи додаткової літератури, тому на наступній позиції – пошук необхідних матеріалів у книжках, 17,6% відповідей. З огляду

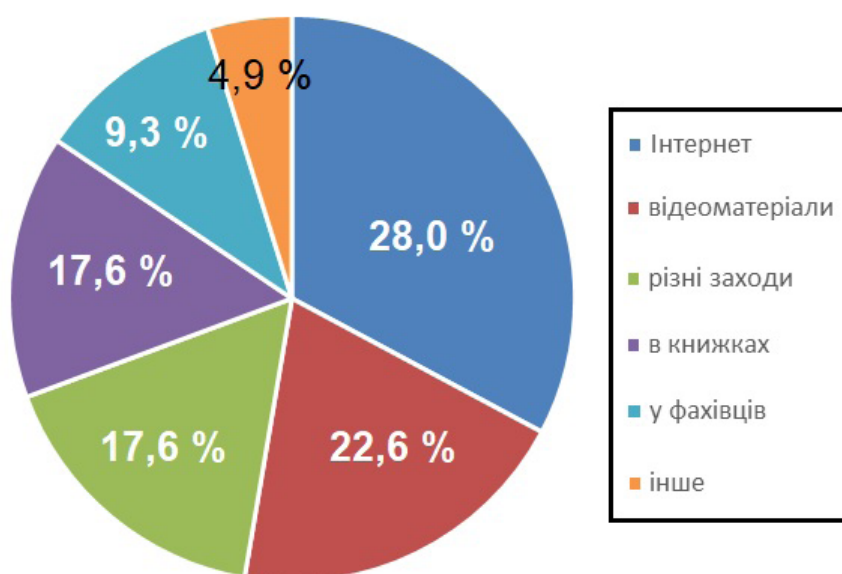

Рис. 4. Пошук подолання проблем студентами

на важливість такої форми роботи для процесу їх професійного становлення цю тенденцію також можна вважати позитивною.

Наприкінці цього переліку виявилася наступна тенденція, згідно з якою надають перевагу звернутися до фахівця – 9,3% від всіх одержаних відповідей. Таку ситуацію слід вважати незрозумілою, і такою, що потребує з'ясування. Справа в тому, що здобувачі вищої освіти в процесі навчання постійно спілкуються з фаховими психологами – своїми викладачами, крім того, в освітньому закладі є психологічна служба, яка повинна займатися наданням їм допомоги у розв'язанні наявних проблем. Тому наступні питання були спрямовані на з'ясування обізнаності студентів щодо її діяльності.

Наступне питання: «Чи знаєте ви про Психологічну службу ЛДУБЖД?»

- а) ні – 54,8%;
- б) так – 45,2%.

Як бачимо, більшість студентів не знають, що в закладі освіти є психологічна служба, покликана допомогти їм у подоланні наявних проблем. Якщо врахувати, що студенти молодших курсів переважно не знають про наявність у закладі психологічної служби, тоді як ті, хто навчається на старших курсах, частіше знають про її наявність, з огляду на це таку ситуацію можна вважати закономірною.

Розподіл одержаних відповідей зображено графічно у вигляді кругової діаграми на рис. 5.

Далі в тих студентів, хто знає про наявність у закладі психологічної служби, варто дізнатися, наскільки вони обізнані з її роботою: «Якщо так, то де вона знаходиться і коли працює?»

Подано лише 35 відповідей; вірних серед них мало, переважно вони не конкретні. Очевидно, для подолання цієї тенденції, яка однозначно є негативною, необхідно провести відповідну інформаційну роботу зі здобувачами вищої освіти.

Останнє питання було сформульовано так: «Для кого вона створена і чим займається?»; одержано 47 відповідей. Переважно відповіді правильні, але неповні та ґрунтуються більше на здогадках.

Висновки

1. Як свідчить здійснений огляд наукових публікацій за вибраною темою, в наявних опублікованих матеріалах виявлено чимало цікавої інформації за темою дослідження, проте відомостей про головні психологічні проблеми сучасних студентів не знайдено, що підтверджує доцільність організації і проведення власного дослідження.

2. Проведена попередня дослідницька робота дозволяє спланувати і провести дослідження най-

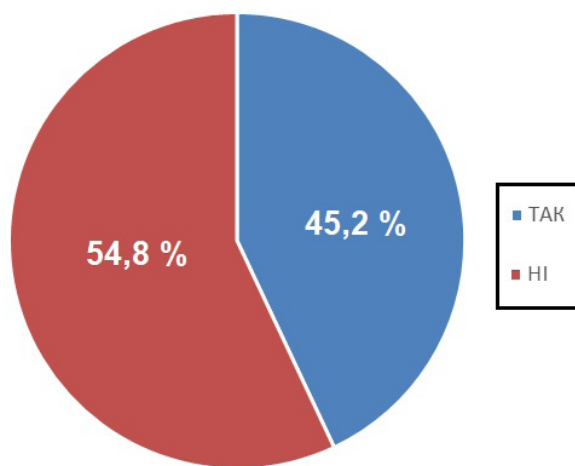

Рис. 5. Обізнаність студентів про наявність психологічної служби

поширеніших психологічних проблем студентів, а також низки супутніх питань, що стосуються їх, передусім пошуку можливостей і способів їх розв'язання, а також обізнаності щодо діяльності психологічної служби закладу тощо.

3. Здійснений аналіз одержаних результатів показує, що респонденти найбільше стурбовані питаннями самореалізації, ефективності та особистісного зростання. Це може бути відображенням сучасних суспільних вимог та фокусу на успіху. Водночас значну роль відіграють емоційне благополуччя та внутрішні бар'єри, як-от страхи та низька самооцінка. Наявність відповідей щодо екзистенційних питань і соціальної взаємодії свідчить про прагнення до гармонії в різних сферах життєдіяльності, професійній зокрема.

Отримані дані можуть бути використані для розроблення цільових програм підтримки, психологічних тренінгів або освітніх ініціатив, спрямованих на розв'язання найпоширеніших проблем і надання допомоги тим, хто стикається з відповідними викликами.

Список літератури:

1. Бочелюк В.І. Психологічна служба в системі освіти. URL: <https://www.annadomina.com/studentam/psixologichna-sluzhba/ps-osviti-2/>
2. Вінтюк Ю.В. Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів у суспільстві на зміст підготовки майбутніх психологів. *Молодий вчений*. 2017. № 1 (41). Ч. III. С. 372–376.
3. Вінтюк Ю.В. Принципи формування професійної компетентності майбутніх психологів. *Молодий вчений*. 2017. № 6 (46). Ч. III. С. 216–221.
4. Вінтюк Ю.В. Впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у процес підготовки майбутніх фахових психологів. *Молодий вчений*. 2017. № 12 (52). Ч. III. С. 358–362.

5. Виклики сьогодення для психологічної служби закладів вищої освіти у воєнний час : матер. Всеукр. засідання круглого столу (22 квітня 2022 р.). Дніпро : Дніпр. гум. ун-т, 2022. 78 с.

6. Волнушкіна Г.В. Соціально-психологічні особливості адаптації студентів до навчання у вищому навчальному закладі. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnnibpcajpcglefindmkaj/http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v9/i9/16.pdf>

7. Заходи психологічної служби. URL: <https://nuos.edu.ua/pro-universitet/struktura/navchalno-naukovij-gumanitarnij-institut/psihologichna-sluzhba/zahodi-psihologichnoi-sluzhbi/>

8. Методичні рекомендації «Напрями роботи психологічної служби в системі освіти у 2024/2025 н.р.». URL: <https://xn----ftbomobdqlb9f.xn--j1amh/blog/post-68>

9. Панок В.Г., Острова В.Д. Психологічна служба вищого навчального закладу (організаційно-методичні аспекти). Київ : «Освіта України», 2010. 230 с.

10. Проблеми психологічної служби закладів загальної середньої освіти та пропозиції щодо їх розв'язання. URL: https://znaishov.com/News/Details/problemy_psykholohichnoi_sluzhby_zakladiv_zahalnoi_serednoi_osvity_ta_propozytsii_shchodo_Yikh_rozviazannia

11. Прокопенко О.А. Емоційне виснаження студентів та втома під час війни. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: педагогіка та психологія*. 2025. № 7. URL: <https://reicst.com.ua/pmtp/article/view/2025-7-10-01/2025-7-10-01>

12. Психологічна служба Університету: активна робота на фронті ментального здоров'я. URL: <https://lnu.edu.ua/psykholohichna-sluzhba-universytetu-aktyvna-robot-na-fronti-mentalnoho-zdorov-ia/>

13. Рогачова Т. Психологічні проблеми студентів на першому році навчання у ВНЗ: причини виникнення та можливості подолання. *Психологія і особистість*. 2016. № 2(2). С. 228–236.

14. Тарасова Т.Б. Психологічні проблеми навчально-професійної діяльності студентів вищого навчального закладу. *Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського. Психологічні науки*. 2015. № 2(15). С. 141–146.

15. Фальова О.С. Психологічні проблеми та кризи в розвитку особистості студента. URL: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-07/08feedsp.pdf>

16. Хоміцька М.А. Психологічні проблеми мотивації навчальної діяльності студентів в умовах воєнного стану : кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 053 «Психологія». Тернопіль : ТНТУ, 2023. 64 с.

17. Чернобровкін В.М. Психологічні аспекти проблеми адаптації студентів-першокурсників до умов навчання в університеті. *Науково-практична конференція «Особистість у просторі проблем XXI століття»* : програма і матеріали, 5 лютого 2020 р. Київ, 2020. С. 82–83.

References:

1. Bocheliuk, V. I. Psykholohichna sluzhba v systemi osvity. [Psychological service in the education system]. Retrieved from: <https://www.annadomina.com/studentam/psixologichna-sluzhba/ps-osviti-2/>. [in Ukrainian].

2. Vintiuk, Yu. V. (2017). Vplyv hlobalizatsiinykh ta intehtatsiinykh protsesiv u suspilstvi na zmist pidhotovky maibutnikh psykholohiv. [The impact of globalization and integration processes in society on the content of training future psychologists]. *Molodyi vchenyi*, 1 (41), 372–376. Ch. III. [in Ukrainian].

3. Vintiuk, Yu. V. (2017). Pryntsypy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh psykholohiv. [Principles of forming professional competence of future psychologists]. *Molodyi vchenyi*, 6 (46), 216–221. Ch. III. [in Ukrainian].

4. Vintiuk, Yu. V. (2017). Vprovadzhennia informatsiino-kompiuternykh tekhnolohii u protses pidhotovky maibutnikh fakhovykh psykholohiv. [Introduction of information and computer technologies into the process of training future professional psychologists]. *Molodyi vchenyi*, 12 (52), 358–362. Ch. III. [in Ukrainian].

5. Vyklyky sohodennia dlia psykholohichnoi sluzhby zakladiv vyshchoi osvity u voiennyi chas [Current challenges for the psychological service of higher education institutions in wartime]: матер. Всеукр. засідання круглого столу (22 квітня 2022 р.). Дніпро: Дніпр. гум. ун-т, 78. [in Ukrainian].

6. Volnushkina, H. V. Sotsialno-psykholohichni osoblyvosti adaptatsii studentiv do navchannia u vyshchomu navchalnomu zakladi. [Current challenges for the psychological service of higher education institutions in wartime]. Retrieved from: <chrome-extension://efaidnbmnnnnibpcajpcglefindmkaj/http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v9/i9/16.pdf>. [in Ukrainian].

7. Zakhody psykholohichnoi sluzhby. [Psychological service activities]. Retrieved from: <https://nuos.edu.ua/pro-universitet/struktura/navchalno-naukovij-gumanitarnij-institut/psihologichna-sluzhba/zahodi-psihologichnoi-sluzhbi/>. [in Ukrainian].

8. Metodychni rekomendatsii “Napriamy roboty psykholohichnoi sluzhby v systemi osvity u 2024/2025 n.r.”. [Methodological recommendations “Directions of work of the psychological service in the education system in 2024/2025 academic year”]. Retrieved from: <https://xn----ftbomobdqlb9f.xn--j1amh/blog/post-68>. [in Ukrainian].

9. Panok, V. H., Ostrova, V. D. (2010). Psykholohichna sluzhba vyshchoho navchalnoho zakladu (orhanizatsiino-metodychni aspekty). [Psychological service of a higher educational institution (organizational and methodological aspects)]. K. : “Osvita Ukrainy”. 230 [in Ukrainian].

10. Problemy psykholohichnoi sluzhby zakladiv zahalnoi serednoi osvity ta propozytsii shchodo yikh rozviazannia. [Problems of the psychological service of

secondary education institutions and proposals for their solution]. Retrieved from: https://znayshov.com/News/Details/problemu_psykholohichnoi_sluzhby_zakladiv_zahalnoi_serednoi_osvity_ta_propozytsii_shchodo_Yikh_rozviazannia. [in Ukrainian].

11. Prokopenko, O. A. (2025). Emotsiine vysnazhennia studentiv ta vtoma pid chas viiny. Problemy suchasnykh transformatsii. [Problems of the psychological service of secondary education institutions and proposals for their solution]. Seriya: pedahohika ta psykholohiia, (7). Retrieved from: <https://reicst.com.ua/pmtp/article/view/2025-7-10-01/2025-7-10-01>. [in Ukrainian].

12. Psykholohichna sluzhba Universytetu: aktyvna robota na fronti mentalnoho zdorovia. [University Psychological Service: active work on the mental health front]. Retrieved from: <https://lnu.edu.ua/psykholohichna-sluzhba-universytetu-aktyvna-robota-na-fronti-mentalnoho-zdorov-ia/>. [in Ukrainian].

13. Rohachova, T. (2016). Psykholohichni problemy studentiv na pershomu rotsi navchannia u VNZ: prychny vynyknennia ta mozhlyvosti podolannia. [Psychological problems of students in the first year of study at a university: causes and possibilities of overcoming them]. Psykholohiia i osobystist, 2(2), 228–236. [in Ukrainian].

14. Tarasova, T. B. (2015). Psykholohichni problemy navchalno-profesiinoi diialnosti studentiv vyshchoho navchalnoho zakladu. [Psychological problems of educational and professional activities of students of a higher educational institution]. Naukovyi visnyk MNU im. V. O. Sukhomlynskoho. Psykholohichni nauky, 2(15), 141–146. [in Ukrainian].

15. Falova, O. Ye. Psykholohichni problemy ta kryzy v rozvytku osobystosti studenta. [Psychological problems and crises in the development of a student's personality]. URL: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-07/08feedsp.pdf>. [in Ukrainian].

16. Khomitska, M. A. (2023). Psykholohichni problemy motyvatsii navchalnoi diialnosti studentiv v umovakh voiennoho stanu [Psychological problems of motivation of students' academic activity under martial law] : kvalifikatsiina robota na zdobuttia osvithoiho stupenia bakalavra za spetsialnistiu "053 – psykholohiia". Ternopil : TNTU. 64 [in Ukrainian].

17. Chernobrovkin, V. M. (2020). Psykholohichni aspekty problemy adaptatsii studentiv-pershokursnykiv do umov navchannia v universyteti. [Psychological aspects of the problem of adaptation of first-year students to the conditions of study at the university]. Naukovo-praktychna konferentsiia "Osobystist u prostori problem XXI stolittia" : prohrama i materialy, 5 liutoho 2020 r. Kyiv : [b. v.]. S. 82–83.

© Ю. В. Вінтюк

Науково-методична

Надійшла до редакції 18.09.2025

Прийнято до публікації 02.10.2025

Опублікована 02.12.2025